

ПОГОДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

24.01.2024 Людмила ЛУЗАН

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор КВНЗ «Харківська академія
неперервної освіти»

24.01.2024 Любов ПОКРОЄВА

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

*курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників
за освітньою програмою з теми*

*«Подолання освітніх втрат з образотворчого мистецтва:
стратегії та інструменти»*

*«Overcoming educational losses in fine arts:
strategies and tools»*

Розробник:

Вороніна Г.Л., доцент, к.пед.наук, магістр з педагогіки вищої школи, тренер з
інфомедійної грамотності, тренер НУШ

СХВАЛЕНО

Протокол засідання

кафедри виховання й розвитку особистості

23.01.2024 № 6

Т.в.о. зав.каф. _____ Олена Байназарова

- **Загальні положення**

Освітня програма підвищення кваліфікації за темою *«Подолання освітніх втрат з образотворчого мистецтва: стратегії та інструменти»* є складовою Комплексної програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників мистецької освітньої галузі.

1.2. Актуальність освітньої програми полягає в пов'язана з поетапним упровадженням Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року №898.

Із 1 вересня 2022 року вчителі, які викладають навчальні предмети у 5-их класах, а з 1 вересня 2023 року – і у 6-их класах, працюють за Державним стандартом базової середньої освіти (2020) та Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом МОН України від 19.02.2021 №235.

1.3. Метою курсів підвищення кваліфікації є вдосконалення професійних компетентностей учителів образотворчого мистецтва з організації освітнього процесу в 5-6-их класах відповідно до Концепції «Нова українська школа» та Державного стандарту базової середньої освіти. Мета досягається шляхом вирішення таких завдань:

- забезпечити розвиток загальних і професійних компетентностей учителів/вчительок закладів загальної середньої освіти;
- поглибити й розширити знання вчителів/вчительок закладів загальної середньої освіти з теорії й практики навчання, що забезпечує якісні зміни в організації освітнього процесу та створює передумови для інноваційних перетворень у сучасній школі;
- активізувати необхідність розвитку значущих професійних якостей учителів/вчительок закладів загальної середньої освіти;
- удосконалити вміння вчителів/вчительок організовувати педагогічну діяльність на засадах сучасних підходів до навчання в НУШ та

відповідно до основних напрямів державної політики, її європейського вектора розвитку.

1.3. Форма навчання – дистанційна, очно-дистанційна.

1.4. Структура освітньої програми

Модуль 1. Нормативні вимоги до організації освітнього процесу в ЗЗСО.

Модуль 2. Сучасні підходи до організації освітнього процесу у 5-7 класах НУШ.

Модуль 3. Використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в умовах дистанційного та змішаного навчання.

Модуль 4. Формування у здобувачів освіти ключових компетентностей на уроках інтегрованого курсу «Мистецтво: музичне мистецтво».

Модуль 5. Формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей умінь на уроках інтегрованого курсу «Мистецтво: музичне мистецтво».

Модуль 6. Вимоги до обов'язкових результатів навчання в мистецькій освітній галузі.

Модуль 7. Психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти на різних циклах базової середньої освіти.

Модуль 8. Створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища в умовах дистанційного та змішаного навчання.

Модуль 9. Діагностико-аналітичний.

1.5. Очікувані результати

МОДУЛЬ 1. Нормативні вимоги до організації освітнього процесу в ЗЗСО

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- нормативно-правових основ, законодавчих актів у сфері базової середньої освіти;
- змін у системі вітчизняної освіти;
- правові основи розвитку сучасної освіти в Україні;
- особливостей організації різних форм і видів професійного розвитку вчителів;
- актуальності питання національної ідентичності, патріотизму, громадянськості в сучасному глобальному світі;
- ідей Концепції «Нова українська школа» щодо формування національної ідентичності

Уміння:

- організовувати освітній процес відповідно до вимог законодавства;
- забезпечувати здобувачам освіти рівний доступ до здобуття повної загальної середньої освіти;
- добирати форми та методи формування національної ідентичності школярів в закладах освіти;

Диспозиції (цінності, ставлення):

- гуманістична спрямованість освітнього процесу;
- дитиноцентризм, цінність особистості;
- готовність до реалізації сучасних цілей освіти.

МОДУЛЬ 2. Сучасні підходи до організації освітнього процесу у 5-7 класах НУШ

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- причини реформування систем освіти;
- нормативно-правових засад упровадження STEM-освіти в Україні;
- сучасну методику навчання інтегрованого курсу «Мистецтво»;
- особливостей викладання інтегрованого курсу «Мистецтво: музичне мистецтво» в НУШ;
- сутнісних характеристик сучасних підходів до навчання в Новій українській школі;
- принципів інтегрованого, діяльнісного та компетентнісного підходів;
- національні основи художньо-естетичного освітнього середовища;
- особливостей уроку музичного мистецтва як основної форми організації освітнього процесу;
- сутності інноваційних педагогічних технологій;

Уміння:

- інтегрувати цінності в освітню галузь;
- проводити інтегроване заняття;
- здійснювати просвітницько-профорієнтаційну роботу серед молоді з метою ознайомлення зі STEM-професіями;
- формувати ціннісні ставлення учнів та учениць на уроках інтегрованого курсу «Мистецтва»;
- застосовувати методи діяльнісного інтегрованого та компетентнісного підходів в умовах очного, дистанційного й змішаного навчання;
- створювати естетичного освітнього середовища;
- моделювати урок музичного мистецтва в різних формах навчання;
- володіти сучасними технологіями навчання й виховання

Диспозиції (цінності, ставлення):

- готовність застосовувати сучасні підходи до навчання в Новій українській школі;

- розвиток здатності планувати освітній процес на засадах Концепції Нової української школи.

МОДУЛЬ 3. Використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в умовах дистанційного та змішаного навчання

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- нормативно-правового забезпечення та регулювання розвитку інформаційно-цифрової компетентності педагога в Україні;
- змісту та загальних компонентів інформаційно-цифрової компетентності;
- критерії вибору засобів організації дистанційного навчання;
- підходів до організації освітнього процесу з використанням цифрових технологій (у тому числі дистанційного навчання);
- електронних (цифрових) ресурсів для безперервного професійного розвитку впродовж життя; правил безпеки в цифровому середовищі, наслідки впливу цифрової інформації на людину;
- переваг візуального навчання

Уміння:

- використовувати цифрові пристрої, базове програмне забезпечення; працювати з онлайн-сервісами, застосунками, файлами, мережею Інтернет;
- використовувати безпечне електронне (цифрове) освітнє середовище для організації та управління освітнім процесом (у тому числі під час дистанційного навчання); уникати небезпек в інформаційному просторі; забезпечувати захист і збереження персональних даних;
- застосовувати графічні методи подання інформації;

Диспозиції (цінності, ставлення):

- партнерської взаємодії та співпраці з суб'єктами освітнього процесу;
- створення кейсів з навчальних предметів з метою підвищення якості викладання та навчання;
- планування освітньої діяльності, самостійної розробки дидактичних матеріалів.

МОДУЛЬ 4. Формування у здобувачів освіти ключових компетентностей на уроках інтегрованого курсу «Мистецтво: музичне мистецтво»

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- необхідності забезпечення конституційних положень про державний статус української мови та уніфікації вживання правописних норм;

- норм і стилів української літературної мови, використання усного та писемного мовлення, інтонаційних та позамовних засобів виразності мовлення;
- культурної компетентності як основи толерантного ставлення до культурного різноманіття;

Уміння:

- забезпечувати здобуття учнями/ученицями освіти державною мовою;
- формувати культурну компетентність здобувачів освіти, зокрема, системи знань і уявлень у сфері певного виду мистецтва (знаннявий компонент), набуття художньо-творчого досвіду з мистецтва (діяльнісний компонент), виховання ціннісних орієнтацій щодо мистецтва та мистецької діяльності (ціннісний компонент);

Диспозиції (цінності, ставлення):

- дитиноцентризм;
- морально-етичні: самоповага й повага до інших людей, справедливість, гідність, чесність, турбота;
- партнерської взаємодії та співпраці з суб'єктами освітнього процесу;

МОДУЛЬ 5. Формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь на уроках інтегрованого курсу «Мистецтво: музичне мистецтво»

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- актуальності розвитку художньо-образного мислення на уроках мистецької освітньої галузі;
- медіаторності як складової медіаосвіти на уроках музичного мистецтва;
- значення педагогічної гри;

Уміння:

- формувати художньо-образного мислення учнів та учениць;
- застосовувати медіатехнології та способи створення навчальних і методичних матеріалів на уроках мистецької освітньої галузі;
- організовувати ігрову діяльність учнів та учениць у різних форматах навчання.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- створення кейсів з навчальних предметів з метою підвищення якості викладання та навчання;
- особистісної орієнтації на підвищення рівня власної дидактичної компетентності.

МОДУЛЬ 6. Вимоги до обов'язкових результатів навчання в мистецькій освітній галузі

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- компетентнісного підходу до оцінювання результатів навчання учнів;
- видів оцінювання результатів навчання учнів/учениць (формувальне, поточне, підсумкове тощо);
- форм оцінювання (усна, письмова, цифрова, графічна, практична тощо)
- принципів здійснення формувального, поточного, підсумкового оцінювання;
- способів фіксації результатів педагогічних спостережень;
- критеріїв та рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів
- етичних принципів та вимог законодавства щодо академічної доброчесності під час оцінювання результатів навчання учнів, механізми її забезпечення;
- профорієнтаційної роботи як важливої складової освітнього процесу в закладі освіти.

Уміння:

- оцінювати результати навчання учнів і здійснювати їх моніторинг на засадах компетентнісного підходу;
- використовувати різні форми оцінювання результатів навчання учнів;
- розробляти критерії оцінювання різних видів навчальної діяльності;
- дотримуватися академічної доброчесності під час оцінювання результатів навчання учнів;
- планувати та здійснювати профорієнтацію та до профільну підготовку здобувачів освіти на уроках інтегрованого курсу «Мистецтво: музичне мистецтво»;

Диспозиції (цінності, ставлення):

- дитиноцентризм;
- морально-етичні: самоповага й повага до інших людей, справедливість, гідність, чесність, турбота;
- готовність до змін, партнерства взаємодія з усіма учасниками освітнього процесу, гнучкість й адаптивність;
- розвиток професійної самосвідомості й рефлексія власної професійної діяльності.

МОДУЛЬ 7. Психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти на різних циклах базової середньої освіти

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- сутність нових викликів у базовій школі та правил співжиття в колективі;
- вікові особливості молодших підлітків;

- особливостей та можливостей мистецький практик у подоланні освітніх втрат;
- технік стабілізації та саморегуляції для дітей та дорослих;
- пріоритетних завдань на шляху компенсації освітніх втрат.

Уміння:

- створювати модель зручного та комфортного простору для навчання;
- застосовувати особистісно зорієнтовані технології навчання;
- відновлювати та стабілізувати внутрішні ресурси, підтримувати дітей та дорослих в умовах війни;
- добирати мистецькі методики на уроках інтегрованого курсу «Мистецтво: музичне мистецтво» для подолання освітніх втрат;
- розробляти стратегії для подолання втрат у навчанні інтегрованого курсу «Мистецтво».

Диспозиції (цінності, ставлення):

- дитиноцентризм;
- морально-етичні: самоповага й повага до інших людей, справедливість, гідність, чесність, турбота;
- готовність до змін, партнерства взаємодія з усіма учасниками освітнього процесу, гнучкість й адаптивність.

МОДУЛЬ 8. Створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища в умовах дистанційного та змішаного навчання

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- інструментів забезпечення інклюзивного навчання (інклюзивна культура, інклюзивна політика, інклюзивна практика тощо);
- принципів і стратегій універсального дизайну в сфері освіти і розумного пристосування;
- технологій індивідуального та диференційованого навчання;
- способів виявлення здібностей, інтересів, реальних навчальних можливостей учнів;
- середовища як чинника розвитку особистості учнів;

Уміння:

- використовувати інструменти забезпечення інклюзивного навчання в освітньому процесі;
- застосовувати принципи й стратегії універсального дизайну в сфері освіти та розумного пристосування для забезпечення доступності (фізичної, інформаційної тощо) здобуття освіти;
- організовувати процеси навчання виховання й розвитку учнів з урахуванням їхніх потреб, здібностей і реальних навчальних можливостей;

- використовувати в роботі з учнями матеріали, пристрої та обладнання (за потреби) для задоволення їхніх індивідуальних потреб у навчанні, особистісному та фізичному розвитку;
- організовувати освітній простір безпечно та з урахуванням особливостей, потреб і можливостей учнів.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- дитиноцентризм;
- морально-етичні: самоповага й повага до інших людей, справедливість, гідність, чесність, турбота;
- готовність до змін, партнерства взаємодія з усіма учасниками освітнього процесу, гнучкість й адаптивність;
- розвиток професійної самосвідомості й рефлексія власної професійної діяльності.

1. Перелік компетентностей, що може набути та/або розвинути слухач за умови успішного засвоєння програми

- Предметно-методична (А2) – здатність моделювати зміст навчання предметів мистецької освітньої галузі із використанням сучасних та ефективних методик і технологій навчання у дистанційному форматі; здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів та учениць на уроках мистецької освітньої галузі на засадах компетентнісного підходу.
- Культурна (ЗК.03) - здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження (компетентність).
- Інформаційно-цифрова компетентність (А3) – здатність використовувати цифрові технології в організації освітнього процесу на уроках інтегрованого курсу «Мистецтво: музичне мистецтво».

КУРИКУЛУМ

за освітньою програмою з теми «НУШ: проєктування та здійснення освітнього процесу з образотворчого мистецтва в 5-7 класах в умовах дистанційного та змішаного навчання»

№ з/п	Назва модуля	К-ть годин
•	Нормативні вимоги до організації освітнього процесу в ЗЗСО	4
•	Сучасні підходи до організації освітнього процесу у 5-7 класах НУШ	8

•	Використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в умовах дистанційного та змішаного навчання	8
•	Формування у здобувачів освіти ключових компетентностей на уроках інтегрованого курсу «Мистецтво: музичне мистецтво»	8
•	Формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей умінь на уроках інтегрованого курсу «Мистецтво: музичне мистецтво»	10
•	Вимоги до обов'язкових результатів навчання в мистецькій освітній галузі	8
•	Психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти на різних циклах базової середньої освіти	6
•	Створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища в умовах дистанційного та змішаного навчання	4
•	Діагностико-аналітичний	4
	Разом за модулями (годин/кредитів)	60 год/2 кредити

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

за освітньою програмою з теми «НУШ: проектування та здійснення освітнього процесу з музичного мистецтва в 5-7 класах в умовах дистанційного та змішаного навчання»

Назва модуля (інваріантна складова)	№ теми	Назви тем (варіативна складова)	Умо позна компетен що розви
І. Нормативні вимоги до організації освітнього процесу в ЗЗСО	1.1	Нормативно-правове забезпечення функціонування освіти України в умовах реформування та воєнного стану	ЗК.01, Г1 Д1.1, Д2.
	1.2	Національна ідентичність як фундамент якості особистості	ЗК.01
	Разом годин н		
ІІ. Сучасні підходи до організації освітнього процесу у 5-7 класах НУШ	2.1	Навички ХХІ століття і потреби сучасного школяра в Новій українській школі	A2.2, A2 B2.3
	2.2	Інтегрований, компетентнісний і діяльнісний підходи – передумова ефективності освітнього процесу в контексті НУШ	ЗК.03; A2

	2.3	Модельні програми: нові підходи до планування освітнього процесу	A.1; A2.1 A2.3; A2. B1.2; B1.3
	2.4	Особливості викладання інтегрованого курсу «Мистецтво: музичне мистецтво» в НУШ	A2.1.31, A
	Разом годин на		
III. Використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в умовах дистанційного та змішаного навчання вчителя інтегрованого курсу «Мистецтво»	3.1	Інформаційно-цифрова компетентність педагога Нової української школи	A3.1, A3.
	3.2	Кібербезпека та кібергігієна	A3.1, A3.
	3.3	Особливості організації освітнього процесу в умовах дистанційного навчання та змішаного режиму	A2.4, A3.
	3.4	Візуалізація навчального контенту на уроках музичного мистецтва засобами інфографіки	A3; A3.1; A3.3
	Разом годин на		
VI. Формування у здобувачів освіти ключових компетентностей на уроках інтегрованого курсу «Мистецтво: музичне мистецтво»	4.1	Сучасна методика навчання інтегрованого курсу «Мистецтво: музичне мистецтво»	A2.1; A2.2; A2.3
	4.2	Формування й розвиток культурної компетентності педагогів та учнів на уроках в НУШ	ЗК.03
	4.3	Ключова компетентність «вільне володіння державною мовою» як складова формування національної ідентичності учнів	A1.1, A1.1.Y1, A1.4Y1
	4.4	Формування соціальної компетентності та здорового способу життя учнів	ЗК.02 B2.1, B2.2.31, B2.3.32, B2.3.Y3
	Разом годин на		
V. Формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь на уроках інтегрованого курсу «Мистецтво: музичне мистецтво»	5.1	Освітні лайфхаки Нової української школи	A1.4, A2.3
	5.2	Проектування сучасного уроку музичного мистецтва у різних формах навчання	A2.4, A3 Г1.2
	5.3	Інноваційні технології на уроках музичного мистецтва	Д1; Д1.1; Д
	5.4	Медіаторчість як складова медіаосвіти на уроках музичного мистецтва	A2.1, A2 A2.4, A2 Д1.3
	5.5	Організація ігрової діяльності учнів у різних форматах навчання: корисні онлайн-сервіси та інструменти	A2.1, A2 A2.4, Д1.
	Разом годин на		

VI. Вимоги до обов'язкових результатів навчання в мистецькій освітній галузі	6.1	Дієві практики формульовального оцінювання на уроках галузі «Мистецтво»	ЗК.04, А2.6, Г3.1. Г3.2, Г3.3, Д
	6.2	Вектори здійснення допрофільної та профільної підготовки на уроках мистецької освітньої галузі	А2.2, Б1.1, Г2.1, Г2.2
	6.3	Техніки та прийоми оцінювання навчальних досягнень учнів та учениць на роках музичного мистецтва	А2.1.31, А2.1
	6.4	Мистецькі практики подолання освітніх втрат	А2.4, Б1.1, Б1.2
	Р		
	Р		
VII. Психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти на різних циклах базової середньої освіти	7.1	Нові виклики в базовій школі та правила співжиття в колективі	Б1.1, Б2
	7.2	П'ятикласник у Новій українській школі	Б1.1, Б1.2, Б3.1
	7.3	Психолого-педагогічна підтримка дітей та дорослих в умовах воєнного стану	Б1; Б1.1; Б1.2; Б2.1
	Р		
VIII. Створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища в умовах дистанційного та змішаного навчання	8.1	Відновлювальні моделі безперервного спілкування вчителів та учнів з ООП в умовах війни	ЗК02, ЗК04, В2.3, В3.4, Г1, Г2
	8.2	Діти з ООП: формування успішності в реалізації Концепції «Нова українська школа»	Б1.1, Б1.3, Б3.1, В1.3
	Разом годин на модуль		
	Р		
VII. Діагностико-аналітичний	7.1	Настановне заняття	
	7.2	Підсумкове тестування	
	Р		
Уск			